

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ

الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا سَمَحًا إِذَا بَاعَ، وَإِذَا اشْتَرَى، وَإِذَا

اقتضى.

TİCARET AHLÂKI

Muhterem Mü'minler!

İnsanın yaşamını sürdürebilmesi ve Allah'ın verdiği sayısız nimetlerden istifade edebilmesi için çalışması gerekir. İnsanın çalışma alanlarından birisi ise ticarettir. Nitekim Peygamber Efendimiz de ticaretle meşgul olmuş ve ticarî hayatındaki dürüstlüğüyle örnek bir insan olarak takdir görmüştür.

Dinimiz, çalışıp kazanmamızı isterken, ticaretin bir fırsatçılık ve haksızlık haline getirilmemesi için belli kurallar koymuştur. Nitekim Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur:

“Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan ticaret haricinde, haksız yollarla mallarınızı yemeyin.”¹

Peygamber Efendimiz de; **“Hiç kimse elinin emeğinden daha hayırlı bir lokma yememiştir”**² buyurarak kişinin alın teriyle elde ettiği helal kazançları en temiz ve en bereketli kazançlar olarak tanımlamıştır.

Değerli Kardeşlerim!

Ticaretle uğraşanlar, alış verişte ölçüp tartarken son derece titiz olmalıdırlar. Kur'an-ı Kerim'de; **“Ölçtüğünüz vakit ölçüyü tam**

yapın ve doğru terazi ile tartın. Böyle yapmanız daha hayırlı, netice itibariyle daha güzeldir”³ buyrulur. Bir başka âyet-i kerimede, ölçü ve tartıda hile yapanların ahirette hesaplarının çetin olacağına dikkat çekilmiştir.⁴ Nitekim Şuayb (a.s)'ın gönderildiği Medyen halkı ticaretle uğraşıp bolluk içinde yaşarken, Allah'a ve O'nun gönderdiği peygambere karşı gelmiş, ticaretle adalet ve dürüstlükten ayrılmış ve neticede helak olmuştur.⁵ Ticarî hayatta dürüst davrananlar için ise Peygamberimiz; **“Doğruluktan ayrılmayan ticaret ehli; peygamberler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle birlikte olacaktır”** müjdesini vermiştir.⁶

Aziz Müslümanlar!

Ne yazık ki bazı insanların iş hayatına dalınca ibadetlerini ihmal ettiklerini görüyoruz. Oysa bu tutum, az olanı çok olana tercih etmektir. Yüce Allah; **“Ey mü'minler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar ziyana uğrayanlardır”**⁷ buyurmuştur. Mü'minleri ise; **“Onlar, ne ticaret ne de alış-verişin kendilerini Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoymadığı insanlardır”** diye tarif etmiştir.⁸ Bununla birlikte, inancımıza göre Rabbine karşı sorumluluklarını yerine getirerek, helal kazanç için çalışan iş ve ticaret insanlarının, işinin başında geçirdiği dakikalar dahi ibadet sayılmış ve ona sevap kazandırdığı kabul edilmiştir. Öyleyse geliniz, dünyalık basit menfaatleri, dini değerlerimizden üstün tutmayalım. Elimizdeki malın gerçek sahibi Cenab-ı Hak'tır, bunu unutmayalım. Peygamberimizin şu duasına sarılalım:

“Satarken, satın alırken ve alacağını talep ederken hoşgörülü davranıp kolaylık gösteren kimseye Allah rahmetiyle muamele eylesin!”⁹

³ İsra, 17/35.

⁴ Mutaffifin, 83/1-6.

⁵ Hûd, 11/84-85.

⁶ Tirmizi, Büyû, 4.

⁷ Münafikûn, 63/9.

⁸ Nur, 24/37.

⁹ Buhari, Büyû, 16.

¹ Nisa, 4/29.

² Buhari, Büyû, 16.